

ВИСНОВОК
ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

Бузовського Володимира Петровича на тему: «Прогнозування та профілактика ускладнень при хірургічному лікуванні вроджених вад серця у дітей» на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина»

Комісія у складі: Каштальяна Михайла Арсенійовича, лауреата державної премії, Заслуженого лікаря України, доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри загальної, дитячої, військової хірургії та офтальмології Одеського національного медичного університету МОЗ України (Голова), Ситнікової Варвари Олександрівни, докторки медичних наук, професорки, завідувачки кафедри гістології, цитології, ембріології та патологічної морфології з курсом судової медицини ОНМедУ МОЗ України (рецензент), Квасневського Євгена Анатолійовича, кандидата медичних наук, доцента кафедри загальної, дитячої, військової хірургії та офтальмології ОНМедУ МОЗ України (рецензент), розглянула матеріали дисертаційної роботи на здобуття ступеня доктора філософії заочним аспірантом кафедри загальної, дитячої, військової хірургії та офтальмології ОНМедУ МОЗ України Бузовського Володимира Петровича, результати виконаної освітньо-наукової програми, індивідуального плану наукових досліджень, ознайомила з опублікованими науковими статтями та тезами за тематикою дисертаційної роботи, висновком комісії з біоетики ОНМедУ МОЗ України № 07 від 09.09.2026 року, висновком комісії з перевірки первинної документації (наказ ОНМедУ № 415-о від 19.06.2026 р.), метрології, перевірки на плагіат, а також заслухала доповідь здобувача у вигляді презентації дисертаційної роботи на засіданні кафедри загальної, дитячої, військової хірургії та офтальмології та відповіді здобувача на запитання присутніх.

1. Виконання освітньо-наукової програми

Заочний аспірант Бузовський Володимир Петрович у повному обсязі виконав індивідуальний навчальний план відповідно до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії ОНМедУ МОЗ України, яка відповідає Національній рамці кваліфікацій та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та кандидата наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 (зі змінами).

У процесі навчання здобувач набув поглиблених знань зі спеціальності, оволодів загальнонауковими (філософськими) компетентностями, сформував системний науковий світогляд, засвоїв принципи професійної та академічної етики.

Набув універсальних навичок дослідника, зокрема щодо організації та проведення наукових досліджень, застосування сучасних інформаційних технологій, аналізу й узагальнення отриманих результатів, їх усного та письмового представлення, підготовки наукових публікацій, організації навчальних занять, управління науковими проектами та захисту прав інтелектуальної власності.

Опанував іншомовні компетентності, необхідні для опрацювання фахової наукової літератури, представлення та обговорення результатів власного дослідження англійською мовою в усній і письмовій формах.

Таким чином, здобувач виконав освітню складову підготовки доктора філософії та набув необхідних знань, умінь і компетентностей для здійснення самостійної науково-дослідної діяльності.

2. Виконання індивідуального плану наукової роботи

Індивідуальний план та план дисертаційної роботи здобувача Бузовського Володимира Петровича був затверджений рішенням вченої ради медичного факультету № 1 ОНМедУ МОЗ України 14 грудня 2023 року (протокол № 4).

Робота виконана на клінічній базі кафедри загальної, дитячої, військової хірургії та офтальмології ОНМедУ – у відділенні серцево-судинної хірургії КНП «Одеська обласна дитяча клінічна лікарня» Одеської обласної ради.

Науковий керівник – доктор медичних наук, професор Мельниченко Марина Георгіївна, професор кафедри загальної, дитячої, військової хірургії та офтальмології ОНМедУ МОЗ України.

Термін виконання роботи: 2023-2027 роки. Всі розділи індивідуального плану наукової роботи заочного аспіранта Бузовського Володимира Петровича виконані своєчасно в установлені терміни, що підтверджено результатами піврічної проміжної, підсумкової (річної) та заключної атестації.

Дослідження (загальноклінічні, лабораторні, біохімічні, інструментальні та статистичні) проведені своєчасно і в повному обсязі із застосуванням сучасних та інформативних методів.

3. Актуальність дисертації

Вроджені вади серця (ВВС) належать до найпоширеніших вроджених аномалій у дітей і часто потребують хірургічної корекції вже на першому році життя. Незважаючи на досягнення дитячої кардіохірургії та покращення виживаності пацієнтів, ранні післяопераційні ускладнення залишаються важливою проблемою, впливаючи на тривалість госпіталізації, потребу в інтенсивній терапії та результати лікування.

Перебіг раннього післяопераційного періоду залежить від віку дитини, складності вади й оперативного втручання, стану гемодинаміки, функціональної зрілості органів і систем, а також супутньої патології, зокрема дисплазії сполучної тканини (ДСТ). Наявні міжнародні прогностичні шкали переважно орієнтовані на

складність операції та ризик летальності й не повною мірою враховують сукупність індивідуальних клінічних, лабораторних, ехокардіографічних і фенотипових чинників.

Отже, актуальність дисертаційного дослідження визначається необхідністю вдосконалення індивідуального прогнозування та профілактики ранніх післяопераційних ускладнень у дітей із ВВС шляхом комплексної оцінки факторів ризику, що сприятиме своєчасному виявленню пацієнтів підвищеного ризику й оптимізації післяопераційного моніторингу та лікування.

4. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертація виконана відповідно до НДР кафедри загальної, дитячої, військової хірургії та офтальмології ОНМедУ МОЗ України «Новітні технології в діагностиці та лікуванні хірургічних захворювань у дітей», номер державної реєстрації 0124U002612.

5. Наукова новизна одержаних результатів

Вперше на підставі комплексного клінічного, лабораторного, ехокардіографічного та фенотипового дослідження 206 дітей після хірургічної корекції ВВС встановлено вікову фенотипову неоднорідність раннього післяопераційного періоду (РПОП), виділено чотири основні фенотипи післяопераційної адаптації: кардіогемодинамічний, легенево-судинний, системно-запальний та ренально-метаболічний, а також визначено їх клінічне значення у формуванні ранніх післяопераційних ускладнень (РПУ).

Вперше доведено, що клінічно значущий фенотип ДСТ є незалежним модифікатором ризику порушень ренальної перфузії у дітей після кардіохірургічної корекції ВВС та асоціюється зі збільшенням шансів розвитку зниження ренальної перфузії (ЗРП) у 2,51 раза ($OR = 2,51$), а його взаємодія із

застосуванням апарата штучного кровообігу (АШК) додатково модифікує ризик ренальної гіперперфузії ($OR = 1,73$).

Вперше визначено комплекс незалежних предикторів ЗРП у дітей після корекції ВВС: застосування АШК ($OR = 2,41$), Z-нормований погодинний діурез ($OR = 0,59$), вік ($OR = 1,04$), фракція викиду лівого шлуночка (ФВ ЛШ; $OR = 0,97$), зміни рівня гемоглобіну (ΔHb ; $OR = 1,23$) та лейкоцитів (ΔWBC ; $OR = 1,08$), діагностичний кластер ВВС ($OR = 1,58$) і клінічно значущий фенотип ДСТ ($OR = 2,51$).

Вперше для оцінки ризику післяопераційних перфузійних порушень використано віково-нормований Z-показник погодинного діурезу, що забезпечило порівнянність оцінки ренальної перфузії між віковими групами.

Розроблено та внутрішньо валідовано багатофакторну математичну модель прогнозування ЗРП у дітей після кардіохірургічної корекції ВВС ($AUC = 0,94$; чутливість – 95 %; специфічність – 84 %) та створено інтегральний показник прогнозування зниження ренальної перфузії (ППП-ЗРП) для персоналізованої оцінки ризику розвитку ренальної гіперперфузії.

Удосконалено підходи до оцінки ризику РПУ у дітей із ВВС шляхом інтеграції клінічних, лабораторних, ехокардіографічних та фенотипових показників у єдину систему прогнозування.

Набули подальшого розвитку уявлення про механізми післяопераційної адаптації у дітей різних вікових груп після кардіохірургічної корекції ВВС, роль фенотипових проявів ДСТ у формуванні післяопераційних перфузійних порушень та значення ренально-метаболических змін у перебігу РПОП.

6. Теоретичне значення результатів

Отримані результати розширюють наукові уявлення про вікові особливості та механізми післяопераційної адаптації у дітей після хірургічної корекції ВВС,

взаємозв'язок кардіогемодинамічних, легенево-судинних, системно-запальних і ренально-метаболических змін у формуванні РПУ.

Встановлено значення клінічно виражених фенотипових проявів ДСТ як незалежного модифікатора ризику порушень ренальної перфузії, зокрема за умов застосування АШК, що поглиблює розуміння ролі сполучнотканинних особливостей у перебігу РПОП.

Теоретично обгрунтовано доцільність використання віково-нормованого Z-показника погодинного діурезу та комплексного врахування клінічних, лабораторних, ехокардіографічних і фенотипових характеристик для індивідуальної оцінки ризику післяопераційних перфузійних порушень.

Результати дослідження створюють наукове підґрунтя для вдосконалення диференційованих підходів до прогнозування ранніх післяопераційних ускладнень у дітей із ВВС.

7. Практичне значення отриманих результатів

Отримані результати дозволили удосконалити підходи до оцінки ризику РПУ у дітей після хірургічної корекції ВВС на підставі комплексного врахування віку, клінічного стану, позасерцевої коморбідності, ехокардіографічних параметрів, лабораторної динаміки, погодинного діурезу та фенотипових проявів ДСТ.

Обгрунтовано необхідність посиленого післяопераційного моніторингу новонароджених і дітей першого року життя з урахуванням вікових особливостей адаптації та супутньої патології. Визначено практичну значущість динамічного контролю гемоглобіну, лейкоцитів, функціонального стану серцево-судинної системи та погодинного діурезу для раннього виявлення перфузійних порушень.

Встановлено значення клінічно вираженого фенотипу ДСТ як незалежного фактора ризику порушень ренальної перфузії та обгрунтовано застосування

віково-нормованого Z-показника погодинного діурезу для порівнянної оцінки цього показника у дітей різних вікових груп.

Розроблено та внутрішньо валідовано багатофакторну модель прогнозування ЗРП й індивідуальний прогностичний показник (ІПП-ЗРП), який може використовуватися як інструмент ранньої орієнтовної оцінки індивідуального ризику, сприяючи персоналізації післяопераційного моніторингу та визначенню обсягу профілактичних заходів.

Результати дисертаційної роботи впроваджено у практичну діяльність КНП «Одеська обласна дитяча клінічна лікарня» ООР, а також у навчальну та лікувальну роботу профільних кафедр Одеського національного медичного університету. Отримані результати можуть використовуватися в дитячій кардіохірургії, анестезіології та інтенсивній терапії, дитячій кардіології й освітньому процесі.

8. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Обґрунтованість і достовірність результатів дисертаційної роботи забезпечуються відповідністю дизайну дослідження поставленій меті та завданням, достатнім обсягом клінічного матеріалу (206 дітей п'яти вікових груп), застосуванням комплексу клінічних, лабораторних, ехокардіографічних, інструментальних і фенотипових методів дослідження, а також адекватних методів статистичного аналізу.

Статистична обробка передбачала порівняльний аналіз показників, оцінювання взаємозв'язків між досліджуваними параметрами та застосування багатофакторного моделювання для визначення незалежних предикторів післяопераційних ускладнень. Розроблено та внутрішньо валідовано багатофакторну модель прогнозування зниження ренальної перфузії, яка

продемонструвала високу дискримінаційну здатність ($AUC = 0,94$; чутливість – 95 %; специфічність – 84 %).

Достовірність клінічного матеріалу підтверджена актом перевірки первинної документації, проведеної відповідно до наказу ОНМедУ № 415-о від 19.06.2026 р. Комісією встановлено відповідність кількості включених пацієнтів первинній медичній документації, узгодженість електронної бази даних із медичними картами та підтверджено правильність статистичної обробки первинних матеріалів.

За результатами перевірки встановлено, що первинна документація оформлена належним чином, відповідає електронній базі даних та підтверджує наукові положення, результати, висновки і практичні рекомендації дисертаційної роботи.

Таким чином, сформульовані наукові положення, висновки та практичні рекомендації є обґрунтованими, базуються на достатньому клінічному матеріалі, результатах комплексного дослідження та належної статистичної обробки й відповідають поставленій меті та завданням дисертаційної роботи.

9. Повнота опублікування результатів дисертації

Наукові та практичні результати дисертації викладені повністю в опублікованих роботах. За матеріалами дисертації опубліковано 14 наукових праць, в тому числі – 8 статей у наукових фахових виданнях, які індексуються базою даних SCOPUS, 3 статті у рекомендованих виданнях МОН України та 3 тези у матеріалах науково-практичних конференцій та конгресах. Список додається.

Провідний внесок за обсягом у матеріали публікацій належить здобувачу. Заочний аспірант Бузовський Володимир Петрович брав участь в статистичній обробці та аналізі одержаних результатів, підготовці матеріалів до друку.

10. Особистий внесок здобувача в одержанні наукових результатів, що виносяться на захист

Дисертаційна робота є самостійно виконаним науковим дослідженням. Разом із науковим керівником визначено концепцію роботи, сформульовано мету та завдання дослідження, обґрунтовано його основні теоретичні та практичні положення.

Здобувачем проведено аналіз сучасної вітчизняної та зарубіжної наукової літератури, інформаційно-патентний пошук, розроблено дизайн дослідження та визначено методологічні підходи до його виконання.

Автором виконано ретроспективний аналіз медичної документації, відбір та обстеження пацієнтів, збір анамнестичних даних, клінічне і катамнестичне спостереження, сформовано електронну базу даних. Клінічні, лабораторні та інструментальні дослідження проведені за безпосередньої участі здобувача на базі КНП «ООДКЛ» ООР (м. Одеса).

Автором виконано статистичну обробку, аналіз, інтерпретацію та узагальнення отриманих результатів, підготовлено таблиці, рисунки та графічні матеріали. Розроблено та внутрішньо валідовано прогностичну модель ЗРП та створено ІПП-ЗРП.

Наукові положення, висновки та практичні рекомендації сформульовані автором на підставі результатів власних досліджень за консультативної участі наукового керівника. У наукових працях, опублікованих у співавторстві, внесок здобувача полягав у постановці завдань, зборі та аналізі матеріалу, статистичній обробці й інтерпретації результатів та підготовці публікацій до друку.

11. Відповідність дисертації спеціальності

За тематикою, об'єктом, методами й результатами дисертація належить до галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 222 «Медицина», з проблематики дитячої хірургії та кардіохірургії.

12. Біоетична експертиза

Дисертаційна робота Бузовського Володимира Петровича пройшла біоетичну експертизу на етапі планування дослідження (протокол № 18 від 06.12.2023 р.) та повторний розгляд після його завершення (протокол № 07 від 09.09.2026 р.).

За висновком Комісії з питань етики ОНМедУ МОЗ України, проведене дослідження відповідає чинним принципам і нормам біоетики, а представлені матеріали узгоджуються з матеріалами, погодженими на етапі планування роботи.

13. Єдність змісту, мова та стиль роботи

Матеріали дисертації викладено послідовно, логічно та з дотриманням наукового стилю. Зміст роботи відповідає поставленій меті та завданням дослідження, основні положення, результати й висновки є взаємоузгодженими.

Дисертаційна робота написана українською мовою, складається зі вступу, семи розділів, обговорення та узагальнення результатів дослідження, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел і додатків. Робота містить 80 таблиць, 18 рисунків та 225 джерел літератури.

14. Академічна доброчесність і перевірка текстових запозичень

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації Бузовського Володимира Петровича не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації (висновок комісії щодо запобігання академічного плагіату ОНМедУ МОЗ України (протокол № 7 від 07.09.2026 р.). Подані до захисту наукові досягнення є власним напрацюванням заочного аспіранта Бузовського Володимира Петровича, всі інші цитовані наукові результати супроводжуються посиланнями на їх авторів та джерела опублікування.

15. Апробація результатів

Фаховий семінар з попередньої експертизи дисертації відбувся 18.09.2026 р. на кафедрі загальної, дитячої, військової хірургії та офтальмології Одеського національного медичного університету під головуванням лауреата державної премії, Заслуженого лікаря України, завідувача кафедри загальної, дитячої, військової хірургії та офтальмології ОНМедУ МОЗ України, доктора медичних наук, професора Каштальяна Михайла Арсенійовича (Голова) та за участю рецензентів: завідувачки кафедри гістології, цитології, ембріології та патологічної морфології з курсом судової медицини ОНМедУ МОЗ України докторки медичних наук, професорки Ситнікової Варвари Олександрівни та доцента кафедри загальної, дитячої, військової хірургії та офтальмології Одеського національного медичного університету кандидата медичних наук, доцента Кваснівського Євгена Анатолійовича.

16. Недоліки дисертації щодо її змісту та оформлення.

Дисертаційна робота Бузовського Володимира Петровича на тему «Прогнозування та профілактика ускладнень при хірургічному лікуванні вроджених вад серця у дітей» є завершеним самостійним науковим дослідженням, у якому отримано нові науково обґрунтовані результати.

Принципових зауважень щодо змісту та оформлення дисертації немає. Окремі редакційні та стилістичні недоліки не впливають на обґрунтованість основних наукових положень, висновків і практичних рекомендацій та не знижують наукової і практичної цінності роботи.

17. Набуття теоретичних знань, умінь, навичок та відповідних компетентностей

Дисертаційна робота Бузовського В.П. відповідає вимогам п.10,11 «Порядку проведення експерименту з присудженням ступеня доктора філософії»,

затвердженого постановою КМУ №167 від 06.03.2019 р. та «Вимогам до оформлення дисертації», затвердженими наказом МОН України №40 від 12.01.2017.

Заочним аспірантом Бузовським Володимиром Петровичем здобуто необхідні теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності.

Бузовський Володимир Петрович оволодів методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провів власне наукове дослідження, результати якого мають новизну, теоретичне та практичне значення.

ВИСНОВОК

Дисертаційна робота Бузовського Володимира Петровича на тему «Прогнозування та профілактика ускладнень при хірургічному лікуванні вроджених вад серця у дітей», представлена на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина», є завершеною самостійною науковою працею, виконаною із застосуванням сучасних методів дослідження, результати якої мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

За результатами розгляду дисертації, наукових публікацій, у яких висвітлено її основні результати, визначення особистого внеску здобувача в опублікованих працях (додаток 1), а також попередньої експертизи (фахового семінару), проведеної 18.09.2026 р. на кафедрі загальної, дитячої, військової хірургії та офтальмології ОНМедУ, встановлено, що результати дисертаційного дослідження вирішують актуальне науково-практичне завдання дитячої кардіохірургії – визначення вікових особливостей перебігу раннього післяопераційного періоду, встановлення факторів ризику ранніх післяопераційних ускладнень та

удосконалення підходів до їх діагностики, прогнозування і профілактики у дітей після хірургічної корекції вроджених вад серця.

За результатами попередньої експертизи встановлено, що дисертаційна робота Бузовського Володимира Петровича відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44 (зі змінами), та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 (зі змінами), і може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Комісія з попередньої експертизи дисертації рекомендує Вченій раді ОНМедУ затвердити склад спеціалізованої разової ради для розгляду та проведення захисту дисертації Бузовського Володимира Петровича у наступному складі:

Голова спеціалізованої вченої ради: завідувач кафедри педіатрії ОНМедУ МОЗ України, член-кореспондент НАМН України, доктор медичних наук, професор Аряєв Микола Леонідович, м. Одеса.

Рецензент: доцентка кафедри педіатрії ОНМедУ МОЗ України, кандидат медичних наук, доцентка, Сенківська Людмила Іванівна, м. Одеса.

Опонент: завідувач кафедри дитячої хірургії з курсом клінічної анатомії та оперативної хірургії Івано-Франківського національного медичного університету МОЗ України, доктор медичних наук, професор Фофанов Олександр Дмитрович, м. Івано-Франківськ.

Опонент: професор кафедри дитячої хірургії Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (м. Київ), головний дитячий хірург МОЗ України доктор медичних наук, професор Притула Василь Петрович, м. Київ.

Опонент: професор кафедри дитячої хірургії, ортопедії та травматології Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика, Заслужений лікар України, доктор медичних наук, професор Рибальченко Василь Федорович, м. Київ.

Головуючий засідання кафедри з попередньої експертизи дисертації,
лауреат державної премії, Заслужений
лікар України, завідувач кафедри загальної,
дитячої, військової хірургії та офтальмології
ОНМедУ МОЗ України, д. мед. н., професор

Михайло КАШТАЛЬЯН

Рецензенти:

завідувачка кафедри гістології, цитології,
ембріології та патологічної морфології з
курсом судової медицини ОНМедУ МОЗ України,
д. мед. н., професорка

Варвара СИТНИКОВА

доцент кафедри загальної, дитячої,
військової хірургії та офтальмології
ОНМедУ МОЗ України, к. мед. н., доцент

Євген КВАСНЕВСЬКИЙ

ДОДАТОК 1

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ АВТОРОМ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ
ДИСЕРТАЦІЇ

1. Melnychenko M, Antonenko P, Buzovsky V. Congenital heart defects and their association with connective tissue dysplasia in children (review). *Neonatal Surg Perinat Med.* 2025;15(4):195-203. (SCOPUS Q4). DOI: <https://doi.org/10.24061/2413-4260.XV.4.58.2025.28>
2. Melnychenko M, Kashtalian MA, Buzovskyi VP. Postoperative complications in surgical correction of congenital heart defects in children. *Ukr J Clin Surg.* 2025;92(5):84-90. (SCOPUS Q4) DOI: <https://doi.org/10.26779/2786-832X.2025.5.84>
3. Melnychenko MH, Buzovskyi VP, Yurchenko IV. Congenital heart defects in children: the current state of the problem and challenges for the healthcare system. *Odesa Med J.* 2025;(6):70-79. (SCOPUS Q4). DOI: <https://doi.org/10.32782/2226-2008-2025-6-11>
4. Melnychenko MH, Buzovskyi VP, Belestov IS. Phenotypes of early postoperative complications and dynamics of laboratory markers in infants after congenital heart defect correction. *Zaporozhye Medical Journal* 2026;28(2):117-23. (SCOPUS Q4). DOI: <https://doi.org/10.14739/2310-1210.2026.2.350253>
5. Melnychenko MH, Buzovskyi VP, Sytnikova VO, Elii LB. An integrated predictive model for reduced renal perfusion in pediatric patients following congenital heart defect repair. *Ukrainian Journal of Cardiovascular Surgery.* 2026;34(2):56-61. (SCOPUS Q4) [https://doi.org/10.63181/ujcvs.2026.34\(2\).56-61](https://doi.org/10.63181/ujcvs.2026.34(2).56-61)
6. Kashtalian M, Melnychenko M, Buzovskyi V, Kvasnevskyi Y. Age-related clinical and hemodynamic features of the early postoperative period in children after congenital heart defect repair. *Eastern Ukrainian Medical Journal*, вип. 14, вип. 2, Червень 2026, с. 584-93. (SCOPUS Q4). DOI: [https://doi.org/10.21272/eumj.2026;14\(2\);584-593](https://doi.org/10.21272/eumj.2026;14(2);584-593)

7. Мельниченко МГ, Бузовський ВП, Вакарук МГ, Баязитова МД. Стан кардіохірургічної допомоги дітям із вродженими вадами серця на Одещині. Сучасна педіатрія. 2026; 2(154): 69-76 (SCOPUS Q4) doi: 10.15574/SP.2026.2(154).6976
8. Мельниченко МГ, Бузовський ВП, Томак АІ, Златіна НВ. Ехокардіографічний профіль і маркери стресу у немовлят після корекції вроджених вад серця. Сучасна педіатрія. 2026; 3(155): 51-59. (SCOPUS Q4) doi: 10.15574/SP.2026.3(155).5159.
9. Melnychenko MH, Buzovskyi VP, Elii LB. Prognostic model of integral renal risk in infants after correction of congenital heart defects. General Surgery. 2026; 1:38-43. DOI: <https://doi.org/10.30978/GS-2026-1-38>
10. Мельниченко МГ, Бузовський ВП, Елій ЛБ. Порівняльна характеристика раннього післяопераційного періоду у новонароджених та дітей грудного віку після кардіохірургічної корекції. Вісник морської медицини. 2026;1(110):108-16. doi: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.19372859>
11. Бузовський ВП, Гоцуляк ОВ, Томак АІ, Златіна НВ. Післяопераційний профіль дітей шкільного віку після корекції вроджених вад серця. Інтегративна антропологія. 2025; 2(35):10-16. DOI: <https://doi.org/10.32782/2519-4151-2025-2-2>
12. Гоцуляк ОВ, Бузовський ВП. Критичні вроджені вади серця. Як вчасно їх діагностувати? Вісник морської медицини. 2024;4(105):199. <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.14567436>
13. Мельниченко МГ, Бузовський ВП, Рекубрацька ОА. Профіль раннього післяопераційного періоду у новонароджених після кардіохірургічної корекції. In: Science and Society in the 21st Century: State, Problems, and Development Prospects: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference; 2026 Apr 29; Boston, USA. Boston (MA): Golden Quill Publishing; 2026. p. 53-58. doi:10.64076/GQP-29.04.2026.004.

14. Мельниченко МГ, Бузовський ВП, Дибчинська НА. Фенотипи післяопераційної адаптації у дітей різного віку після корекції вроджених вад серця. In: Science and Society in the 21st Century: State, Problems, and Development Prospects: Conference Proceedings; 2026 Apr 29; Austin, USA. Boston (MA): Golden Quill Publishing; 2026. p. 53-58. doi:10.64076/GQP-29.05.2026.009.